

STICHTING RADIOGEMEENTE

PREKENSERIE JAARGANG 58 NR 07

Schriftlezing:

MATTHÉÛS 27 : 11 - 26

“EEN DROOM VAN EEN VROUW”

DOOR W.M.M. MOONEN

Preek is gehouden op zondag 3
maart 2013 in de Petruskerk te
Amsterdam

Gemeente van Christus, u zit in de trein en die rijdt door het Hollandse land. U passeert weilanden, sloten, dorpjes, en een spoorwegovergang, zoals hier vroeger op Sloterdijk vlakbij. Gesloten bomen, rinkelende bellen, lichten en u ziet in een ogenblik een paar mensen bij dat spoor staan. Een moeder en een kind. Wat zeggen die tegen elkaar? Iets... En de trein rijdt verder. Twee vriendinnen, pratend.... De trein rijdt weer verder. In een flits hebt u ze gezien en wég zijn ze weer. En u zult ze nooit meer zien.

Zó snel is de blik die wij in Mattheüs 27 krijgen op de vrouw van Pilatus. De andere evangeliën noemen het niet eens. Mattheüs geeft haar één vers en zoëff we zijn voorbij. Iemand zei eens: “Wat doet die vrouw daar? Ze is net een rafel aan de kant van je kleren, aan de rand van het Evangelie.”

Maar dan vraag ik u: gelooft u nu echt, dat in de Bijbel één letter er zomaar staat? Ik heb allang geleerd dat geen lettertje daar staat zonder dat de Heilige Geest dat heeft gewild. Al is het in een flits. De Here God wil dus ook dat wij die vrouw zien en dat wij kijken wat daar gebeurt, opdat wij des te beter – daar gaat het om – de Here Jezus zullen zien.

Ze heet “de vrouw van Pilatus”. Dat is speciaal voor de dames hier. U bent altijd meer dan “de vrouw van...”. Of “de dochter van Piet de slager”. U bent zelf ook iemand. Maar we kennen haar naam niet. De christelijke traditie zegt: “Ze heette Claudia Procla.” Ze heeft zelfs een plaats gekregen – daar kom ik straks op terug.

Het gebeuren vindt plaats terwijl het tegen het Joodse Pascha loopt, het feest van de uittocht uit Egypte, op de zeer vroege vrijdagmorgen. De Here Jezus is gevangengenomen, heeft een aantal uren in een cel - in een hok, in een hol, in een put - doorgebracht, is door Pilatus verhoord, naar Herodes gestuurd, weer terug naar Pilatus. Pilatus is de stadhouder, machtig, wreed, een kronkelende politicus, een scepticus, die al lang niet meer vraagt wat waar en onwaar is. Weet hij veel... Voor de zoveelste keer wordt hij gemengd in die onbegrijpelijke godsdienstsaken van de Joden. Kan hem wat schelen... Hij moet het doodvonnis bekrachtigen, dat de Hoge Raad over ene Jezus heeft uitgesproken.

Op het bordes van het paleis staat waarschijnlijk als vaste stoel, vast aan de grond, de zogenaamde rechterstoel. Pilatus zit daarin breeduit en ondervraagt met ergernis die Vreemdeling, die rare, rare Man die daar voor hem staat en zo weinig zegt. Hij kijkt op zijn horloge, zouden we zeggen. Dat gezeur... Die haat van de Joodse leiders, wat heeft hij daarmee? “Hallo, hoor je de aanklachten niet? Waarom antwoord Je niet? Wat denk Je nou eigenlijk wel? Ik kan Je laten doden of niet.” Ergernis, verbazing... Een angstig gevoel, zo’n rare man, die Jezus heet. Pilatus had al eerder hardop gezegd: “Ik vind geen schuld in Hem.” Herodes heeft het gezegd en nu is Hij er wéér!

Pilatus is geen man die zijn hand omdraait voor een moord. Ik hoorde vanmorgen nog op de auto-radio over het bloed van Galileeërs die hij bij de offerdienst had laten vermoorden. Hij is niet zo flauw, maar wat moet hij hier nu mee?

Hij heeft een handige zijsprong bedacht. Want het is feest vanavond en morgen en dan laat hij altijd een gevangene vrij. Weet je wat? Hij zal aan de menigte de kluit voorgooien: “Wie wil je dat ik zal vrijlaten, Barabbas, een opstandeling, een moordenaar, of deze Jezus die ze de Christus noemen?” Lucas zegt: hij hoopt dat ze Jezus zullen kiezen. Dan is hij er vanaf. En die rare Man? Daar heeft hij ook geen werk meer aan. Hij hoopt er maar het beste van.

Ja, gemeente, voor wie hoopt hij nu het beste? Hoopt hij zijn tegenstanders, die vervelende Joodse Raad, een loer te draaien? Zou best kunnen. Wil hij het beste voor Jezus? Ach, nee, hij wil niet het beste voor Jezus. Wij willen toch het beste voor onszelf? Als wij er maar goed vanaf komen. Hij zal zich misschien wat veiliger voelen als die Jezus: nou ja, laat het maar vrij...

En dan komt er opeens, net als in de Tweede Kamer, u ziet dat gebeuren op de televisie, een bode en die brengt een briefje. Naar meneer Rutte of wie ook. Er komt een boodschap, een krabbeltje. Even openvouwen, o, van zijn vrouw. Wat nou weer? Die vrouw van dat briefje duikt opeens als een ongenode gast op van achter de gordijnen. Ze bemoeit zich met de rechtszaak die haar man aan het voeren is.

Dat gebeurt vaker in de geschiedenis. Vrouwen spelen in de politiek ook een belangrijke rol. En ongevraagd gaat zij in de lijdensgeschiedenis staan. Tegenover de lompe en brute Pilatus staat opeens zijn vrouw. Als je nog een paar uur wacht, gebeurt hetzelfde. Dan staan tegenover de lompheid van de schreeuwers bij het kruis de huilende vrouwen van Jeruzalem.

Mattheüs vertelt het heel simpel. “Een briefje van uw vrouw.” Wat staat erin? Even kijken... “Bemoei je niet met die Rechtvaardige, want ik heb heden in een droom veel om hem geleden.” Ja, Pilatus snapt wel om wie het gaat. Het gaat om die vreemde Christus hier. Die vrouw heeft heden gedroomd. Met *heden* bedoelt ze: vannacht. De vroege morgen, misschien.

Wat heeft ze nu gedroomd? Staat er niet bij. Jezus was in haar droom en ze heeft veel om Jezus geleden, om de Man van Smarten. Wat wist ze dan van Jezus?

Ja, iedereen in het Joodse land wist wel van die Jezus. Sommigen hadden Hem persoonlijk ontmoet. Anderen hadden van Hem gehoord. De één was onwillig, de ander was onverschillig. Iedereen wist wel iets van Hem. Iemand heeft eens gezegd – en onthoudt u dat mooie zinnetje, ik las dat ergens:

*Als een mens eenmaal,
al is het met half gesluisde ogen
het aangezicht van de Here Jezus heeft gezien,
dan raak je dat nooit meer kwijt.*

Denkt u eraan: je raakt het nooit meer kwijt.

Veel geleden om Jezus... Hoe moet ik mij dat nu voorstellen? U zit bij de televisie, u kijkt naar het Journaal. Hè, die akelige beelden van dat Syrië, dat is ook verschrikkelijk, zeg, hè, bah... Heb je nog koffie?

Nare droom, gehad, bah, naar gedroomd. Nou ja, even kop onder de kraan en een bordje Brinta, dan gaat het wel weer. Ja, gaat het dan wel weer? Die droom brengt haar toch in beweging. Ze kan hem niet afschudden. Ze noemt Jezus "de Rechtvaardige".

Nu is er over de uitleg van deze geschiedenis, gemeente, zo verschillend geoordeeld. Er zijn er die zeggen: "Die vrouw kun je de hemel in prijzen." En anderen zeggen: "Nee, dat is een stem uit de hel." Laten we maar eens beginnen. Zij noemt Jezus: die Rechtvaardige. Dat was een titel die ze in Israël gebruikten als de Messias zou komen. De Messias zou bij uitstek de Rechtvaardige zijn, vlekkeloos, volmaakt, volkomen, die Gods wil zou doen, Gods weg zou gaan. Wat bedoelt ze daar nu toch mee? In elk geval zegt ze één ding: "Deze Man is onschuldig! Hij heeft het niet gedaan." Hij heeft niets onbehoorlijks gedaan.

Het is een heidense vrouw, die vrouw van Pilatus. Zij komt uit Italië en ach, van het Jodendom weet ze verder ook niet veel. Al dat gedoe... Maar ze zegt wel: Hij is onschuldig. Zij is niet de eerste die dat zegt. Judas heeft dat ook gezegd: "Ik heb onschuldig bloed verraden." Pilatus heeft het gezegd. Herodes, een half-Jood, heeft het ook gezegd. De Romeinse hoofdman bij het kruis zal het ook zeggen. Jood: Judas, half-Jood: Herodes, heiden: Pilatus en Pilatus' vrouw, ze zeggen allemaal hetzelfde: "Hij is onschuldig."

Kijk, wij zingen wat anders. "Gij toch zijt zonder zonde, toch niet in 't kwaad gebonden als wij en onze kinderen zijn?" Wij getuigen ook: "Hij is onschuldig, wij niet." Paulus schrijft het later een beetje ingewikkelder in de Korinthebrief. Daar zegt hij: "Hem, Christus, die geen zonde gekend heeft, heeft de Vader voor ons tot zonde gemaakt."

Hij was volmaakt onschuldig. En dat heeft zij in een droom gezien. Er zijn uitleggers die zeggen: "Dat is een truc van de duivel." Weet u wie dat ook zei? Schrik niet, dat was Luther. Luther zei: "Dat is een truc van de duivel, die probeert om Jezus van de kruisdood af te houden." En Luther was niet de enige. Maar er zijn anderen, zoals professor Velema die zei: "Dat zou zelfs voor de duivel wel een beetje ingewikkeld zijn." En Calvijn zei: "Nee, die droom komt van God de Vader. God de Vader wil dat de wereld beklemtoont en uitspreekt: Zijn dood is onverdiend."

U droomt allemaal. Ik droom ook. Tjonge, jonge... Ze zeggen dat dromen te maken hebben met: ben je druk geweest of jeugdervaringen of angsten... Ik denk dat u, net als ik, droomt. In je droom ben je opeens vijftig jaar terug in de tijd en zie je je als kind bij vader en moeder. Kan allemaal. Maar elke keer als Matthéus een droom vertelt in het Evangelie, dan zijn die door de hemel ingegeven.

Weet u nog? Jozef krijgt in een droom van God de boodschap: "Schroom niet Maria tot je te nemen, want dat Kind is van de Heilige Geest. Hij zal Zijn volk redden van de zonden." De hemel geeft Jozef een droom. En de Wijzen uit het Oosten krijgen ook een droom van de hemel. Ook in het Mattheüsevangelie: "Ga niet naar Herodes terug."

Ik zeg niet, gemeente, dat elke droom, die wij dromen... Ach, nee. Maar in het Mattheüsevangelie zijn de dromen boodschappen van de hemel. En deze vrouw heeft een droom van de hemel: "Hij is onschuldig." En zij lijdt om Hem.

Maar wat is nu de bedoeling? Wil ze Jezus redden? Nee. Ze zegt tegen Pilatus, haar echtgenoot, letterlijk: "Laat er toch niets zijn tussen jou en deze Rechtvaardige. Trek je handen van Hem af. Bezondig je niet aan Hem." Ze kent haar man. Haar man is wreed, onbetrouwbaar, slap – je zult ermee getrouwd zijn! Hij heeft zich zo in het gebeuren vastgedraaid, dat hij in de tang zit. Hij wordt gechantteerd. "Lieve man, beste man, raak Hem niet aan. Bezondig je niet aan Jezus, alsjeblieft, echtgenoot van me." Kijk, ik kan niet zeggen: dat was liefde voor Jezus. Dat was allereerst liefde of zorg voor Pilatus. Ze had ook thuis kunnen blijven en kunnen denken: ik ga maar eens ontbijten. Dan ga ik mijn nagels eens wat vijlen, me een beetje opmaken en dan begint het weekend. Vooruit maar weer...

Ze wil niet dat Pilatus beschadigd wordt. Door wat? Ja, door de toorn van... God? Dat Pilatus de toorn van die God van Israël op zijn hoofd krijgt? "Pilatus, je komt in het oordeel! En daar moet je niet in komen. Maak je los van die zaak, maak je los van Jezus." Dat is positief, zeg ik. Het kan haar wat schelen of haar man onder Gods oordeel komt.

En dan moet ik even vragen: kan ons dat nu wat schelen? Je man, je vrouw, je kind, je kinderen...? Ik zat net even te denken: hoeveel van de kinderen zitten vandaag in de kerk? Niet allemaal, zeg ik u eerlijk. Dan denk ik: ja, ja, ja, jonge, jonge, jonge, dat kan mij wél wat schelen. Als het straks Goede Vrijdag wordt en er zit er één niet in de kerk, kan mij dat wat schelen. Want dat gaat niet goed.

Het kan haar wat schelen dat haar wederhelft in het oordeel zou ondergaan. "Ga eraan voorbij, Pilatus, trek je terug." Maar Pilatus zit er al veel te diep in. Al wast hij zijn handen straks in onschuld, hij komt er zo niet uit. Nee, je komt er zomaar niet meer uit. Je kunt je niet zonder meer terugtrekken.

Wij ook niet. Wij kunnen ons niet meer terugtrekken uit het leven dat we geleefd hebben. Zo van: nou ja, het was allemaal wel niet geweldig, maar ik trek me terug, ik trek mijn handen er vanaf. Ik kijk de andere kant op, ik ben er even niet... Nee! Pilatus is er wel! En hij zit er middenin en wij zitten er ook middenin. Pilatus kijkt de andere kant op als het over het sterven van Jezus gaat. Dat kan niet meer.

Misschien, zegt iemand, is ze gewoon wel een bewogen vrouw. Een Florence Nightingale, het Rode Kruis. Ze ziet dat er iets onrechtvaardigs gebeurt. Dat kan ook. De heidenen hebben ook gevoel voor onrecht. Zij zegt: "Dit gaat onrecht worden. Doe dat nou niet. Blijf er met je vingers vanaf. Dit wordt een ramp. Het wordt..." Ja, wat wordt het allemaal? U ziet, die vrouw van Pilatus blijft voor ons toch wat in de schemer staan.

Wat wel belangrijk is, en dan moet je even aan de politiek denken, zij zegt tegen haar man, de politicus: “Denk erom, vriend, hou je handen af van het kwade, want je hebt wel macht, maar macht is nog geen recht.” Dat wordt tegen elke regering gezegd, ook tegen de onze, nu en gisteren en morgen: “Macht hebben is leuk, maar daarmee heb je nog geen gelijk. Denk daar wel om. Want je staat voor God.” Dat zegt ze toch maar tegen haar man. “Ook al ben jij de politieke baas van het spul, er is ook nog een God in de hemel. Kijk uit, kijk uit, kijk uit!”

Maar daar blijft ze staan. Wij komen met die vrouw toch niet verder. Zij zegt: “Hij is onschuldig. Pilatus, brand je vingers er niet aan. Pilatus, denk om je zieleheil.” Het lijkt of ze het voor Jezus opneemt en voor Hem in de bres springt, maar eerlijk gezegd kun je dat er ook niet uit lezen.

Trouwens, gemeente, is dat nu belangrijk? Is het belangrijk als één van u opstaat en zegt: “Ja, ik heb zo met die Jezus te doen. Ach, tranen met tuiten... Dat spreekt me toch wel aan.” U moet straks eens opletten en daar kom ik nooit uit. Straks is er weer de uitvoering van de Matthäus Passion in heel Nederland. En Naarden is jé van hè! Dan zit daar de hele regering. Het is elk jaar hetzelfde. Ik herinner me, in die tijd hadden we het Paarse kabinet en het hele spul zat daar op een rij. Behalve mevrouw Jorritsma was er geen één die er iets aan deed. “Ach, ach, wat was het weer indrukwekkend! Mooi ge zongen... Ja, dat spreekt je toch altijd wel aan.” Dacht u dat u er wat verder mee kwam als u de zakdoek pakt omdat het toch wel heel erg is op Goede Vrijdag of omdat u denkt: dat hadden ze toch niet moeten doen met die Jezus? Ik zou wel iets gedaan willen hebben...

U hoeft niet voor Jezus in de bres te springen en ook uw zakdoek niet te pakken. “Ween niet over Mij, maar over uzelf,” zegt Jezus, “en over uw kinderen.” Zij hoeft Jezus niet te redden. De Here Jezus wil ú redden.

Dat is nu het verhaal. De Here Jezus wil u en Pilatus redden van dat oordeel en van de dood. De gewone dood komt op een dag, dat weten we wel. Daar worden we mee geconfronteerd. Maar van de eeuwige dood, van dat eeuwige donkere, die eeuwige stilte, die eeuwige eenzaamheid, daar wil de Here Jezus ons allemaal uittrekken. Pilatus en zijn vrouw en wie ook.

Jij hoeft Jezus niet te redden, vrouwtje, Jezus wil jou redden. Je krijgt een briefje terug en dat briefje is de preek. “Mevrouw, aardig dat u zo praat en dat is heel goed, maar denkt u ook aan uzelf? Want u bent ook onderweg naar – zoals ze vroeger zeiden – *de nimmer eindigende eeuwigheid*.”

Intussen is Pilatus een gewaarschuwd man. Die telt voor twee. Maar ja, wat moet hij? Hij leest het briefje, zucht eens een keer en legt het maar weg. Ja, wat kun je ermee? Het verandert niets bij Pilatus. Het is net of hij een kort preekje uitgereikt krijgt. “Die dominee heeft wel gelijk, ja. Mooi gezegd, dominee, en mooie preek, maar ja, wat doe ik ermee?” De vrouw verdwijnt in het donker, het briefje verdwijnt in het donker en dat is dat.

Er is een oudchristelijke traditie die zegt: “In 2 Timótheüs komt een Claudia voor en dat is zij.” Dat weet niemand. De Grieks Orthodoxe Kerk heeft haar zelfs op de Heiligenkalender staan: 27 oktober. Nou, ik gun het haar van harte, maar ik weet het niet. Er blijft een waas rond die tekst hangen.

Er zijn veel vrouwen rondom Christus in Zijn lijden: de vrouw in Bethanië die Hem zalft om Zijn begrafenis voor te bereiden. De vrouwen van Jeruzalem. De vrouwen bij het kruis. De vrouw van Pilatus. En ook vandaag zijn er alle vrouwen en mannen in de wereld en die worden ergens bij het kruis gezet. En wat zegt u nou? Wat belijdt u nou? En wat doet u met Jezus?

Ik kan u wel vertellen – ik weet niet wat er van die vrouw geworden is – maar wat ze nu doet, is toch tekort, hoor: een briefje sturen van: o, o, doe dat niet, Hij is onschuldig. Het is niet voldoende als wij de Here Jezus onschuldig noemen. Het is niet voldoende als u uw man of uw kind uit de nesten wilt halen. Het is niet voldoende als u medelijden hebt met die arme Jezus en straks in Naarden zit: o, o, wat was het weer indrukwekkend.

Pilatus, weet je wat jij moet doen? Jij moet doen wat de hele wereld moet doen: je moet Jezus niet uit de weg gaan. Je moet niet met een boog om Hem heen lopen. Je moet niet zorgen dat er niks tussen jou en Jezus is. Integendeel, jij moet zorgen dat er tussen jou en de Here Jezus álles is: alle liefde van jouw hart en alle geloof. Pilatus, weet je wat jij moet doen? Je moet eens opstaan uit die stoel van je en zeggen: “Mijn Jezus, ik houd van U, ik noem U... mijn Vriend, de grote Verlosser.” Omdat Jezus voor mij naar de rechtbank, de slachtbank ging... Pilatus hoeft het oordeel niet in. Pilatus, je kunt nog terug. Je hoeft niet onder te gaan in de duisternis, want de Here Jezus gaat voor jou onder in de duisternis.

De vrouw van Pilatus ziet onheil aankomen. “Kijk toch uit.” Maar er is heil in aantocht voor wie gelooft: Jezus gaat naar Golgotha.

“Er moet niets zijn tussen u en deze Man,” zegt ze letterlijk. Nou, er moet álles zijn tussen deze Man Jezus en u. Niet een veilige afstand. Weet u wat geloof doet? “Geloof,” zeiden ze vroeger, “*mijnt*.” Misschien dat sommigen van u wel eens op de veiling geweest zijn, een groenteveiling of zo. Dan roept iemand op een gegeven moment: “Mijn!” Pats. “Deze vracht groente, fruit is mijn: van mij.” Geloof mijnt. Geloof ziet de Here Jezus en zegt: mijn! Dat moet Pilatus doen. En wij ook.

Kunnen dromen behouden? Nee. Zelfs dromen die geen bedrog zijn, zijn niet voldoende. Word maar wakker uit je droom. En dan? Moet ik dan daden gaan doen? Nee. Word maar wakker uit je droom en geloof maar in de grote daad van de Here Jezus Christus, die gekomen is om Zijn leven te geven als losprijs voor velen.

En, om daar maar mee te eindigen, wat u ook gedroomd hebt in uw leven en wat u maar gedroomd hebt en wat u maar gehoopt hebt en verlangd hebt en nodig hebt gehad, alleen in de Here Jezus Christus worden al die dromen werkelijkheid. Heil voor altijd! Amen.